

סיכום ניסויים ראשוניים לשיפור ההתעוררות בשקדים 2015

מוגש לשולחן השקדים במועצה הצמחית ע"י אסא לין מרכז חקלאי העמק.

מבוא:

מטעים רבים בארץ סובלים מחוסר שעות צינון בחלק מהחורפים. כמה זנים שהתעוררות העצים מקדימה (54, א.א.פ., שפע) וכמה זנים מאחרים בהתעוררות (נ.פ.א., 53, מ.ד., ועוד). כאשר אין פגישה בין מועדי הפריחה בין הזנים, אין האבקה והפריה מספקת ויש פחיתה ביבול. בנוסף, בשנים בהן אין צינון מספיק התעוררות העצים לקויה. מקבלים פריצה של פקעי צימוח על חשבון פקעי הפריחה שפורחים באיחור ואחוז החנטה הוא נמוך. במצבים קיצוניים יותר יש התעוררות בקצה הענף כאשר חלקו הנמוך נשאר חשוף מעלים ופרי. בעבר נעשו ניסויים לשיפור ההתעוררות שהביאו לעיתים לשיפור ההתעוררות אך גם לפגיעה בחיוניות העץ והחלשתו.

שיטות וחומרים:

חלקות ניסוי:

1. מטע השקדים של רמת השופט.

2. מטע השקדים של איילת השחר

זן נבדק: נ.פ.א.

חומרים וריכוזים:

ברמת השופט: ארמוברק 1% + אמון חנקתי 18% בריכוז 6%. והיקש לא מרוסס

איילת השחר: ניצן אקטיב 2% + ניצן בוסטר 8%. והיקש לא מרוסס

יישום חומרים: מרסס רובים בלחץ גבוה, ריסוס עד נגירה.

תאריך ריסוס: רמת השופט: 22/01/15, איילת השחר: 26/01/15.

מספר חזרות: רמת השופט: 10. איילת השחר: 6.

תוצאות:

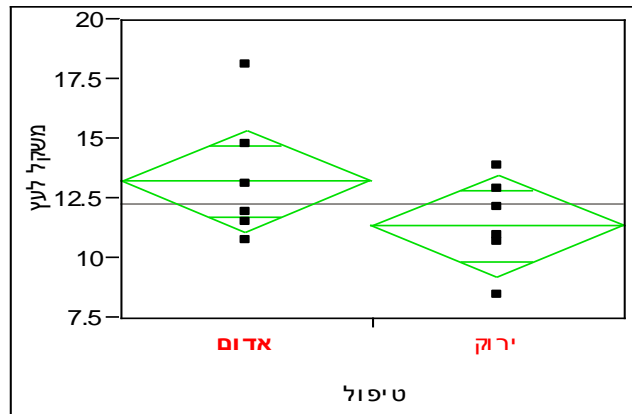
הטיפול בארמוברק + אמון חנקתי שניתן בתאריך שבוצע, גרם להתעוררות פחות טובה, גם העצים נראו עם עלווה חלשה יותר ופחות יבול, לא בוצעה שקילת יבול.

בטיפול בחומרי "ניצן" שניתן בתאריך 26/1 לא נראתה השפעה במועד הפריחה, אך נראה היה שהפריחה מלווה בצימוח בריא יותר בהשוואה להיקש שנמשך עד הקטיף.

שקילת יבול: בתאריך 12/08/15 נקטף הפרי במנער ליריעות. נאסף לשקים שנשקלו כל עץ לחוד. נלקח מדגם של שקדים מכל השקים מכל עץ ונלקח למעבדה בנווה יער לצורך קביעת אחוז הגלעין היבש ומשקל גלעין.

טבלה 1: סיכום משקל שקדים ברוטו (לפני ייבוש וקילוף) ק"ג

עץ מספר	מטופל (סימון אדום)	ביקורת (סימון ירוק)
1	104.8	
2	101.2	
3	88.6	
1		104.5
2		74.1
3		96.2
4	119.5	
5	114.8	
6	122.2	
4		105.7
5		94.7
6		108.9
	651.1	584.1
	סהכ משקל בק"ג	

איור 1. ניתוח סטטיסטי של משקל הגלעין היבש לעץ

ממוצע

לעץ	טיפול
13.26833 A	אדום
11.40667 A	ירוק

דיון ומסקנות:

ניסוי זה הוא ראשוני ונועד לבדוק את תגובת השקדים לטיפולים שונים. מהתוצאות שהתקבלו השנה, נראה שהטיפול בתכשיר המשולב בניצן אקטיב 2% וניצן בוסטר 8% עשוי להביא לשיפור ביבול. אמנם התוצאה של משקל הפרי לעץ אינה מובהקת. אך הייתה טעות בסימון הניסוי כך ש 3 העצים הצמודים לדרך נבחרו כעצים של הטיפול האדום. (עצים 2,3,4, העץ הראשון לא היה בניסוי). כבר לפני הקטיף נראה הבדל בולט בין עצים אלה ושאר השורה. חלק מהפרי נשר כבר לפני הקטיף ולא נאסף במלואו אך זה גם מראה שעצים אלה חלשים יותר וגם יש הפרש גדול במשקל לעץ בין עצים אלה והאחרים בשורה. למרות הנאמר בפיסקה זו היה הפרש של קרוב ל 2 ק"ג לעץ לטובת העצים המטופלים. יש צורך לחזור על הניסוי בשנה הבאה, לבחון תאריכים שונים והצבה נכונה יותר של הניסוי.

בטיפול בארמובריק + אמון חנקתי, צריך לבדוק מועדי ריסוס שונים ויתכן שצריך לשנות את הריכוזים. מניסיון העבר זכור שטיפולי התעוררות נותנים תוצאה שונה בשנים שונות.
תודות:

תודה רבה לחברת "אגן" וליואל אופיר, על תרומתם בניסוי ברמת השופט, לצוות המטע ברמת השופט.
לחברת "גן מור" ולדן רוטנברג, על תרומתם בניסוי באיילת השחר – חומרים, ריסוס, קטיפ וסקילה, לדנגו ומוטי עובדי המטע על עזרתם הרבה בביצוע הניסוי.